

Westerling moet verworvenheden loslaten

- Arme landen moeten een systeem opbouwen, maar Westerse landen moeten leren hun systemen te veranderen

Achlum. Regen en een harde zee-wind gescelden de toehoorders van Bill Clinton. Bibberend van de kou hoorden ze zaterdag zijn toespraak aan. Maar wie durft daarover nog te klagen als vanaf het podium wordt verteld over de ontberingen in de derde wereldlanden, over de miljarden mensen die geen huis hebben, of naar bed gaan met een lege maag?

De 42ste president van de Verenigde Staten (1992-2000) houdt zich tegenwoordig vooral bezig met klimaatverandering, het bestrijden van aids en het bevorderen

van economische groei in Afrika en Zuid-Amerika.

In Achlum was hij uitgenodigd om te spreken over solidariteit, hét thema van de Conventie van Achlum. Eigenlijk heeft hij niet veel op met solidariteit, grapte hij aan het begin nog. Anders zou hij de mensen wel uitnodigen op het podium en hen niet in de regen laten staan.

Clinton haalde in zijn speech aan dat veel van onze verworvenheden te danken zijn aan een goed georganiseerd maatschappij. Dankzij het systeem kunnen wij naar school, ons brood verdienen en hebben we een dak boven het hoofd. In derde wereldlanden is er vaak chaos en is het helemaal niet vanzelfsprekend om 's avonds te kunnen eten. Om armoede te bestrijden moet er dus een 'systeem' worden opgebouwd.

Investeer in de gezondheid van kinderen en beloon een gezonde levensstijl, adviseert Clinton Achmea

Die opmerking kreeg de handen op elkaar.

Vragen

Willem van Duin, bestuursvoorzitter van Achmea had in de loop van de dag vragen verzameld voor Clinton, van de sprekers. Een daarvan ging over hoe de zorg betaalbaar moet blijven nu de vergrijzing plaatsvindt. „Don't worry about it”, aldus de president.

In Nederland geven mensen nog geen 10 procent uit van hun inkommen aan zorg. Als iedereen wat meer premie betaalt, is er dus niets aan de hand. Maar om te voorkomen dat er vooral worden geïnvesteerd in de gezondheid van kinderen. En een gezonde levensstijl moet beloofd worden, adviseerde hij aan Van Duin.

In Westerse landen is er weliswaar van alles goed geregeld, maar blijven de systemen niet duurzaam. De verworvenheden willen we koste wat kost vasthouden, maar dat is niet mogelijk. „Kijk maar naar het klimaat. Als we vasthouden aan onze leefwijze smelt de ijskap in Groenland. Dit kan leiden tot nieuwe ijstijden in Scandinavië.”

De Westerse landen staan voor de uitdaging om hun systemen te veranderen. Dat kan alleen door samen te werken. Solidariteit dus. In dat kader is het ook van belang om te bedenken dat alle mensen gelijk zijn. Het verschil zit maar in een halve procent van het DNA. „We hebben het altijd maar over die halve procent die het verschil maakt, terwijl we het beste kunnen hebben over de overeenkomsten.”

Jongeren kunnen ouderen bijstaan om zorg te regelen

- Ouderen kunnen hun leven meer in eigen hand houden, ook in verzorgingshuis

Achlum. In een klaslokaal van cbs Rehoboth in Achlum discussieerde zaterdag Commissaris van de Koninkrijk Jorritsma, die annex is met *healthy aging*, met een zorgbestuurder, een wethouder en een universitair docent over de grenzen van de ouderenzorg. Jongeren moet betrokken worden bij de zorg voor ouderen, besloten de mannen.

De laatste jaren hoor je niets dan ellende over de ouderenzorg, wierp gespreksleider Pim Veth de mannen voor de voeten. Of het inderdaad zo erg is, Niet dus, vindt Martin Buijsen, hoofddocent Recht en Gezondheidszorg aan de Erasmus Universiteit. „Maar onze verwachtingen zijn zo hoog en daar hebben we niet de middelen voor.” Daarbij komt dat er veel van het personeel wordt gevraagd, terwijl het niveau van hun opleiding daar niet bij aansluit.

Er moet dus iets gebeuren om de zorg te verbeteren. Met de vergrijzing in aantocht wordt het allemaal nog nijpend. Het geld moet worden gereserveerd voor de ernstige gevallen, die opgenomen moeten worden in een verpleegtehuis, zegt Guus Bannenbergh van Corona Woonzorgalliantie.

De meeste ouderen zullen echter in eigen huis blijven wonen. Om eenzaamheid te voorkomen moeten er *communities* worden opgericht, met bewonerscomités die zelf een bingo of koffieficentanden regelen. „Hun hele leven zitten mensen in bestuuren van verenigingen. Dat kunnen ze ook doen als ze op leeftijd zijn.” Hij weet van een wijk in Zwijndrecht waarin dit zo wordt geregeld: het kost geen cent gemeenschapsgeld.

Jorritsma gooit daar nog bovenop dat de digitalisering ook een rol kan spelen: via internet kunnen ze bijvoorbeeld een fysio-afpraak regelen. „Dat ouderen niet met dit medium kunnen omgaan is een misvatting”, stelt hij. Oud-voorzitter Rob Adolfsen van Agis, die in de zaal zit, is het daar niet mee eens. „10 procent van de bevolking kan niet begrijpend lezen. Zij kunnen niet uit de voeten met een handleiding. En nog eens 10 procent is digibeet.”

Gelukkig bedenkt zijn buurvrouw daar een oplossing voor: jongeren betrekken bij die nog op te zetten *communities*. Zij kunnen oude- ren wegwijzen maken met de digitale wereld. Dwaarsverbanden aanleggen in de samenleving en niet denken in hokjes van ouderen en jongeren, adviseert zij. Jorritsma ziet het al helemaal zitten en heeft ook al een naam ervoor. „Niet individualisering, maar Achlumatisering van de samenleving.”

- Tweehonderd sprekers naar Achlum voor conventie Achmea

- Dorpsbelang is onder de indruk van organisatie.

Sippie Miedema

Achlum. Femke Halsema struikt over het kaatsveld met een broodje. André Rouvoet duikt het toilet in van cbs Rehoboth voordat hij moet spreken. En wie gluiert daar door het raam? Ach natuurlijk, Peer Ulijn, die journalist-met-het-gekke-snorretje van het *NOS Journaal*. Welke bekende Nederlander was zaterdag eigenlijk niet in Achlum?

De huiskamer van Janke Oosterhaven zit stampvol: ze komen allemaal luisteren naar Sophie van der Stap. De schrijfster die een aantal jaren geleden bekend werd met het boek dat ze schreef over haar strijd met kanker. Oosterhaven heeft haar net nog even een kopje thee gebracht en staat nu in een hoekje te luisteren.

De hele middag heeft ze al gasten over de vloer gehad: eerst boeren die kwamen praten over de toekomst van de coöperatie. Toen een kamer

hele dag heeft hij volop genoten. „Er heerste zo 'n ontspannen sfeer.”

Hij was ook één van de elf mensen die het huis had opengesteld voor gasten. Zelf had hij Job Cohen aan de keukentafel. „Afgesproken was dat er maar vijftien mensen per keer in zouden, maar we hebben maar doorge-schreven.” Het werd een geanimeerd gesprek tussen de PvdA-voorman en het publiek. „Je vraagt zo 'n man nu toch sneller iets dan in een zaal met een microfoon ertussen.”

Voor de rest heeft Hendriks vooral door het dorp gelopen om te zien hoe de organisatie verliep. „Het ging zo ontspannen allemaal”, commenteert hij.

In één van de tenten op de weilanden heeft Antje Kikstra-van Veen echter wel een puntje van kritiek: het eten. Smaakt goed, daar niet van. Maar hadden ze niet even stoe-len kunnen neerzetten? Bovendien vindt ze dat de Achlummers eigenlijk wel in de grote tent bij de promimenten hadden mogen zitten. „Wy wenje hjir al 45 jier.”

Maar dat is eigenlijk het enige; voor de rest was het een prachtige dag. Clinton heeft ze ook even gezien. Evenjes maar, de speech heeft ze niet gevolgd. „Wy kinne aanst thúsh op de tillefyzje wol sjen wat er sein hat. Ik lit my net wietreine.”

Ondanks zware beveiliging toch ontspannen sfeer in Achlum

Keukentafel

Ruud Hendriks van dorpsbelang Achlum is 's avonds even vijf minuten in huis, voordat hij naar de afsluiting met de band Rowwen Hèze gaat. De

vol vrouwen uit de zorg die kwamen luisteren naar een ziekenhuisdirecteur en nu dus de Sophie-fans.

Vermoeiend, maar oh zo leuk. „Ik wist net iens dat der safolle minsken yn myn hús pasten.” Wat haar betreft hadden ze ook naar haar bloemenwinkel naast huis kunnen uitwijken, maar Roos de Graaf van de organisatie vreesde dat er vazen zouden sneuvelen.

Oud-schaatser Erben Wennemars (rechtsonder) in een geanimeerd huiskamergesprek in Achlum.

Foto: Frans Andringa

Ontmoeting

Anneke mocht namens Achlum Clinton begroeten

Achlum. Vijftig genodigden kregen zaterdag de gelegenheid om oud-president Bill Clinton persoonlijk te ontmoeten. Namens Achlum mocht Anneke van der Meer hem de hand schudden. „Een hele eer”, vindt ze.

Heel persoonlijk werd het niet. De vijftig - onder hen vooral de bekende sprekers - moesten op een rij gaan staan en mochten hun naam zeggen en wie ze waren. Anneke kon nog vertellen dat ze het dorp vertegenwoordigde, waarop Clinton antwoordde dat hij het een prachtig, mooi dorp vond. „Dat vind ik zelf natuurlijk ook, maar het is ook

leuk om dat vanuit zijn mond te horen.”

Clinton liet zich ook nog even verleiden om het kerkje te bekijken. Anneke had mee gemogen, hoorde ze later, maar ze wist niet dat dit kon. Zelf woont ze in de boerderij tegenover de kerk. „Ik heb nog even gezwaaid.”

Bij de toespraak van Clinton mocht Anneke, samen met de prominenten en dorpsgenoten die hadden meegeholpen, vooraan zitten. „Allemaal bekende gezichten. Ik was tot op het bot verkleumd, maar heb me prima vermaakt.”